

„Nyílt ülés”

**Előterjesztés
a Képviselő-testület
2026. szeptember 3-i rendes ülésére**

Tárgy: Javaslat „Függőségkezelési felmérés, stratégia és cselekvési terv” kidolgozásának előkészítésére

TISZTELT KÉPVISELŐ-TESTÜLET!

A különböző függőségek nem csupán az érintett személy egészségét és életminőségét veszélyeztetik, hanem hatással vannak a családra, a gyermekekre, a munkahelyre, a tágabb környezetre, a köztereinkre és a közbiztonságra is.

Terézvárosban szeretnénk egy valós adatokon és helyi szükségleteken alapuló függőségkezelési stratégiát kidolgozni, amely a függőségek problémáját komplex módon kezeli, mégpedig úgy, hogy megjelenjen benne a 4 fő alapelv, a megelőzés, a kezelés, az ártalomcsökkentés, a rend és a biztonság (kínálatcsökkentés) kérdésével kapcsolatos közpolitikai feladatok.

A célunk túlmutat egy általános stratégia létrehozásán; egy helyi problématerkép, stratégia és konkrét akcióterv elkészítését tartjuk szükségesnek. Ehhez elengedhetetlen egy előzetes kerületi felmérés a lakosság és az érintett intézmények bevonásával.

Az előzetes felmérés segíthet az önkormányzatnak dönteni abban, hogy:

- milyen típusú függőségi problémák igényelnek elsődlegesen beavatkozást,
- mely társadalmi és korcsoportok érintettek leginkább,
- milyen prevenciós és ártalomcsökkentési módszerek lehetnek hatékonyak,
- hol vannak hiányosságok a jelenlegi ellátórendszerben,
- milyen rövid-, közép- és hosszútávú intézkedések valósíthatók meg hatékonyan a kerületben.

Miért indokolt önkormányzati szinten foglalkozni a témával?

Egy 2025-ös KSH-kutatás szerint a magyar lakosság 4,7%-a napi rendszerességgel fogyaszt alkoholt, 3,8%-a pedig nagyivó, és ebben a férfiak érintettebbek. Bár 2019 óta csökkent a rendszeresen dohányzók aránya, a lakosság 21%-a még mindig napi szinten dohányzott 2025-ben.

<https://www.ksh.hu/s/kiadvanyok/egeszsegi-allapot-es-egeszsegmagatartas-2025/index.html>

Szakemberek szerint a felnőtt lakosság 45%-a – mintegy 3,55 millió ember – közvetlen családi vagy baráti környezetében van olyan személy, akinek alkoholfogyasztása miatt viták, feszültségek vagy konfliktusok fordulnak elő.

Ez az önkormányzatoknak is fontos információval szolgál, hiszen a függőségi problémák nem érnek véget az érintettnél, hanem kihatnak a családra, a partnerre, a gyermekekre, a szomszédokra és a tágabb környezetre, és amely miatt családsegítésre, gyermekvédelmi jelzőrendszer riasztására vagy egyéb intézkedésre is sort kell keríteni.

Mindez indokolja, hogy egy függőségkezelési stratégia ne csak a már kialakult függőségekre koncentráljon, hanem legyen része a prevenció, a korai segítségnyújtás és a hozzátartozók támogatása is.

A függőségi problémakör nem korlátozható az alkoholra, az illegális szerekre vagy a dohányzásra, szükséges beazonosítani a további releváns függőségi területeket is (pl. szerencsejáték-függőség, pornófüggőség, stb.)

Kutatás javasolt elemei:

1. Kvantitatív, önbevalláson alapuló lakossági felmérés, elsősorban online kérdőívvel, de lehetőség szerint személyes megkérdezéssel is.
2. Másodlagos adatok elemzése (többek között rendőrségtől, releváns szociális és egészségügyi szolgáltatóktól).
3. Kvalitatív kutatás mélyinterjúk (esetleg fókuszcsoportok) formájában helyi rendészeti, egészségügyi, szociális, oktatási szereplőkkel.

A kutatás a stratégia megalapozását szolgálja. Az eredmények alapján készülhetne el a Terézvárosra szabott függőségkezelési stratégia. Stratégiának pedig csak akkor van értelme, ha konkrét akciótervet lehet hozzárendelni, amelyből végrehajtható intézkedések jöhetnek létre.

A *kutatás, a stratégiaalkotás* és az *akcióterv* készítése olyan egymásra épülő feladatok, amelyek speciális kutatómódszertani, addiktológiai, szociálpolitikai és stratégiaalkotási kompetenciákat igényelnek. A kutatás szakmai hitelességét az biztosítja, ha azt egy önkormányzattól független, külsős szakmai szereplő végzi.

Az önkormányzat számos területen rendelkezhet beavatkozási lehetőséggel, amely hatással lehet a függőségi problémák kialakulására vagy következményeik mérséklésére, például közösségi programok, szociális ellátás, rendészet, intézményi együttműködés, stb.

A cél nem az, hogy az önkormányzat átvegye az egészségügyi ellátás szerepét, hanem hogy helyileg ott avatkozzon be, ahol valóban hatást tud gyakorolni, ezzel kiegészítve az egészségügyi és addiktológiai szakellátást.

A fentiek alapján javaslom beszerzési eljárás kiírását, hogy független szakemberek bevonásával egy átfogó, függőségekről szóló kutatás, stratégia és akcióterv készüljön.

Javasoljuk, hogy a beszerzési eljárás eredményéről a Humán Bizottság hozzon döntést, az elkészült szakmai anyag pedig kerüljön a Képviselő-testület elé.

Előzetes kalkulációk alapján a szakmai anyag elkészítésének díja nem haladja meg a 10 millió forintot, amit javaslunk a költségvetés általános tartalékából biztosítani.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy támogassa a határozati javaslatot!

Határozati javaslat:

- I. Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a „Függőségi felmérés, stratégia és akcióterv előkészítése” tárgyában beszerzési eljárást indít.
- II. Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri a polgármestert az előterjesztés 1. sz. mellékletében szereplő ajánlattételi felhívástervezet alapján a felhívás közzétételére, valamint az azzal összefüggésben szükséges intézkedések – beleértve a módosítást is – megtételére.
- III. Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a szakmai anyag elkészítésének költségeire 10 millió forintot biztosít az általános tartalék terhére.
- IV. Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Képviselő-testülete felkéri és felhatalmazza a Humán Bizottságot a beszerzési eljárást lezáró döntés meghozatalára, az alapján pedig Soproni Tamás polgármestert a szerződés aláírására; az eljárás eredménytelensége esetén a beszerzési eljárás ismételt megindítására.

Felelős: Soproni Tamás polgármester

Határidő: azonnal (ajánlattételi felhívás aláírására), a beszerzési eljárás lefolytatására (bele nem értve az eljárást lezáró döntést) 3 hónap

Budapest, 2026. augusztus 27.

Kocsis Eszter Tilda

Temesvári Szilvia

Lázi András

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű többség szükséges.

Melléklet:

Beszerzési dokumentum (ajánlattételi felhívás tervezete)

Előterjesztést készítette: Kocsis Eszter Tilda, Temesvári Szilvia, Lázi András

Az előterjesztést előzetesen tárgyalja: Humán Bizottság

Költségvetési szempontból látta: Romhányi Ildikó főosztályvezető
Költségvetési- és Intézménygazdálkodási Főosztály

Törvényességi szempontból látta: dr. Hózsá István ov., Jogi Osztály
dr. Vilics Csilla aljegyző
dr. Mogyorósi Sándor jegyző